

DE FRIESE GALERIJ

Janke Klompmaker geeft haar eigen visie op zowel de zichtbare als voelbare wereld.

FOTO JILMER POSTMA

Stevige ode in kwetsbare materie

Wie in de donkere dagen ná kerst behoefte heeft aan wat licht in de duisternis, kan terecht in De Galerij van De Lawei te Drachten voor een poëtische tentoonstelling van Janke Klompmaker.

Susan van den Berg

Met enkele ingetogen objecten weet Janke Klompmaker uit Groningen een wereld te creëren die boeit en broeit. De expositie is eigenlijk één grote installatie, waarin contrasten als licht en donker, dag en nacht, zwaarte en lichtheid, maar ook organische elementen en menselijke maakbaarheid, moeiteloos samenkomen in een beeldend gedicht dat een eigen ritme kent.

Centraal in de ruimte hangt het gedicht *Toen de nacht* van Rutger Kopland, dat bij deze tentoonstelling als inspiratiebron is gebruikt.

*toen het licht van de nacht
duisternis was
toen het licht van de nacht
ons onzichtbaar maakte*

De omfloerste wereld van de duis-

ternis – waarin vormen oplossen en betekenissen kantelen – werd niet alleen door Kopland raak getroffen, ook Klompmaker geeft haar eigen visie op zowel de zichtbare als voelbare wereld. Dat gebeurt soms vrij letterlijk (in een ladder met de titel *Step by step*), maar nog veel vaker figuurlijk, in objecten die een transformatie ondergaan. Zo is *Cry for the moon* een manifestatie van grillig gevormde bijzettafeltjes van papiermaché, waaruit vogels voortkomen. Dat klinkt raadselachtig, maar oogt wonderschoon. Voorwerpen krijgen vleugels en de verbeelding is vogelvrij, maar ondertussen is er in het kunstwerk geen vleugel te zien.

De kracht van de associatie maakt de wezens tot wonderlijke boodschappers uit een ander universum. Hun boodschap wordt niet

Broken dreams

toegelicht, maar is wel degelijk duidelijk. De kwetsbaarheid van het bestaan en de schoonheid van de natuur nodigen uit tot contemplatie en vragen om bescherming. Ook Kopland bevraagt:

*toen de nacht ons omgaf
en meenam in de duistere vragen
wanneer en waar en wie*

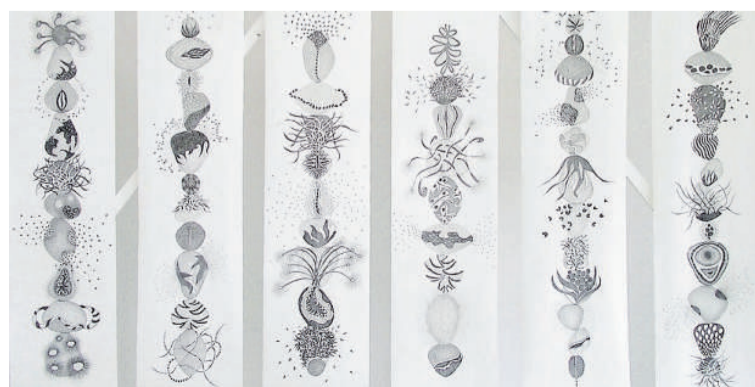
Klompmaker antwoordt in objecten van papier, flinterdunne tekeningen en een vloerbeeld van zwart

te aarde. Ze plaatst het grote licht van de dag (de zon) tegenover het kleine licht van de nacht (maan en sterren). Zwarte stenen verliezen hun aardse gewicht, gebroken eierschalen symboliseren *Broken dreams*, een leger aan wandelende takken krijgt een opdracht (*Voorwaarts, mars!*) en een eenzame zwarte stam staat stilletjes in de hoek (*Mijmering*).

De climax van de tentoonstelling wordt gevormd door *Gesprek met de steen*, een installatie die is opgebouwd uit verticale stroken van Japans rijstpapier. Deze zijn van gevoelige potloodtekeningen voorzien en verbeelden organische groeivormen. Ze zijn zó opgehangen dat het een frame van een huis suggereert.

Binnen die beschutting is er sprake van een alternatieve vorm van thuiskomen. Het is theateraal, maar zonder drama. Het heeft diepgang, maar geen pretentie. Het is een stevige ode in kwetsbare materie, met een gelaagde boodschap die op fluistertoon wordt gebracht. Alleen te horen door de goede verstaander.

*toen de nacht een geheim was
dat met de nacht verdween*

Detail van *Gesprek met de steen*

Let's dance

Drachten – De Galerij/De Lawei: Laweiplein 1, donderdag tot en met zondag 14-17 uur (ingang Gauke Boelensstraat). Ook open rondom de voorstellingen en in de pauzes, tot en met 28 januari. www.lawei.nl/kunst www.jankeklompmaker.nl